

Juuni oli kui kehv saun

Küü algas põuaselt, lõppes aga suure vihmaga.

Tänavune jaanikuu sarnanes kehva saunateoga: algul köeti pealtnäha tublisti, aga siis, kui leili viskama hakati, läks üpris jahedaks.

Hispaanialik päike

Maksimaalsed õhutemperatuurid küll väga kõrgele ei küündinud, nii 26–27 kraadi kanti, kuid päikest seevastu oli ligi poolteist korda tavalisest sagedamini.

Aga võta näpust – juba teisel kümmepäevakul muutus ilm tavapärasest ligi poole kraadi võrra külmemaks ning hakkas vihma kallama. Mitmel pool sadas õige tugevasti (Jõhvis kümne päevaga 87 mm ehk üle nelja korra, Viljandis ning Väike-Maarjas üle kolme korra keskmisest rohkem).

Vaid pealinn ning Lõude-Eesti said normist vähem kastetud. Pole mingi ime, et sealkandis süttisid rabad ning nende kustutamiseks oli tükk tegemist. Lisaks oli jaanikuu sel aastal väga tuuline: ei mäletagi aastat, kui juunis oleks Ida-Eestis nii palju tugeva tuulega päevi olnud. Ülepäeviti tuli uudiseid murdunud puude poolt lõmastatud autodest või lõhutud katustest. Tartu Lõunakeskuses potsatas alla isegi tuulegeneraator.

Kolmas kümmepäevak oli täpselt sama saju- ne kui eelmine – sadas 45 mm ümber. Ka õhu- soojalt olid dekaadid sarnased (14°). Päikest oli näha kasinalt. Kui aga pilved vahelt paistis tolmust puhtaks pestud taevast, siis ägedalt: viimasel kuupäeval mõõdeti Tõraveres uueks ultraviolettkiirguse indeksi rekordiks 8,4 ühikut. Páris hispaanialik näit. Kaks tähtsat päeva – võidu- ja jaanipäev – olid sel aastal vihmased.

Kõige hullem oli olukord vast paraadi aegu, kui pilved kallasid end tühjaks just Maarjamäe kohal (paar kilomeetrit eemal Kloostrimetsas sadas vaid 0,4 ning Harkus 1,8 mm vihma!).

Seega üks järjekordne näide sellest, kui lo- kaalsed on suvised hoovihmad. Jaanipäeval tuli vihma pea kõikjal, kuivale jäi ilmajaama- dest ainult Rápina.

Kui meteoroloogia ja hüdroloogia instituudis kuust kokkuvõtted tehtud said, selgus, et riigi keskmine õhutemperatuur 14,4 kraadi oli pea täpselt normikohane.

Jahedam oli Kirde-Eestis (Jõhvis 13,8°), soo- jem Võrumaal (15,3°). Viimati mainitud kant oli seekord ka kõige kuivem – ainult seal sadas normist vähem (43 mm).

Korralikult sai vihmavett Kirde-Eesti (Jõh- vi 128, Narva-Jõesuu 127 mm) ning Viljandi (127 mm).

EMHIs arvatuti ka senine vegetatsiooni- perioodi (21. aprill – 30. juuni) sademete ko- gus. Hästi on kastetud kirdeosa (130–140%), põuasem on Võru ümbrus (62%).

Ilmast mujal...

Vihma sadas palju õige mitmel pool. USA keskkláane osariikides on tulvavete tõttu kan- natada saanud üle 11 miljoni inimese. Indias Mumbais tuli üheksa päevaga alla 422 mm vett – peaaegu sama kogus mis meil mõnikord aas- taga. Selle aasta seitsmes taifuun nimega Feng- shen (hiina keeles tähendab tuulejumalat) rásis kõvasti Filipiini saarestikku.

USAs on sagedasti tornaadosid, mis on sel aastal toonud kaasa hulgaliselt inimohvreid –

Hoovihma kallas juuni teisel poolel üle normi nii linnas kui maal.

neli skauti hukkus ja nelikümmend said vigas- tusi, kui keeris ründas nende laagrit Iowas.

...ja muiste

1907. aasta juuni oli Tartus keskpärane nii soo- juselt (14,9°) kui vihmalt (64 mm).

Päevalehes kirjutati:

Párnust. Supelväeraid oli möödaláinud aas- tal meie linnas öieti vähe, nii et suurem osa su- vemajadest meie supelväestikus puha tühjad seisivad.

Põhjuseks on küll see, et ilmad vilud ja kül- mad olivad.